

Gra polecana osobom, które chcą dowiedzieć się czegoś więcej o gazie łupkowym.

Gazowe Eldorado

Cele gry

- Poznanie zagrożeń dla ludzi i środowiska, jakie niesie ze sobą eksploatacja złóż gazu łupkowego metodą szczelinowania hydraulicznego.
- Poznanie argumentów i motywacji stojących za wydobyciem gazu z łupków.
- Rozwój umiejętności współpracy w sytuacji konfliktowej (trening umiejętności wspólnego wypracowywania rozwiązania w sytuacji rozbieżnych interesów).

Liczba graczy

W grze może brać udział od 5 do 15 osób.

Miejsce

sala lekcyjna, świetlica itp., najlepiej z dużym stołem, przy którym będą rozmawiać uczestnicy

Wiek graczy

młodzież ponadgimnazjalna, dorośli

Prognozowany czas gry

90–120 minut

Poziom przygotowania graczy

Przed grą uczestnicy powinni dowiedzieć się czym jest gaz łupkowy, w jaki sposób jest wydobywany. Wskazane jest, by gracze zapoznali się również z informacjami na temat wydobycia gazu łupkowego w Polsce ukazującymi się w prasie i Internecie.

W trakcie gry gracze mogą korzystać również z wiedzy dostarczonej im w formie wycinków prasowych.

Fabula gry

Na terytorium Polski planowane jest wydobycie gazu łupkowego. Uczestnicy wcielają się w przedstawicieli różnych grup interesów: przedstawicieli rządu, organizacji ekologicznych, koncernów paliwowych, samorządów lokalnych oraz mieszkańców terenów, na których planowane jest wydobycie. W trakcie gry debatują na temat tego, czy gaz powinien być eksploatowany i jakie skutki pociągnie za sobą jego wydobycie.

Zasady i przebieg gry

Uczestnicy podczas gry wcielają się w przedstawicieli 5 różnych grup interesów. Gracze w 2 lub 3 turach przedstawiają swoje argumenty i odpowiadają na argumenty innych grup, starając się wypracować wspólnie rozwiązanie konfliktu.

Uczestników gry trzeba podzielić na 5 grup (zespołów):

- **przedstawicieli rządu** (których celem jest rozwój gospodarczy kraju i wygranie kolejnych wyborów),
- **przedstawicieli organizacji ekologicznych** (przeciwnych wydobywaniu gazu metodą szczelinowania hydraulicznego i organizujących protesty przeciwko temu),
- **przedstawicieli koncernów gazowych** (zainteresowanych zarabianiem pieniędzy na wydobyciu gazu łupkowego),
- **przedstawicieli samorządów lokalnych** (których celem jest rozwój gospodarczy ich gmin oraz zadowolenie mieszkańców),
- **mieszkańców terenów, na których planowane jest wydobycie gazu z łupków** (którzy obawiają się negatywnych skutków wydobywania gazu łupkowego i protestują przeciwko planowanym działaniom wydobywczym).

Celem gry jest wypracowanie rozwiązania konfliktu, które będzie akceptowalne dla wszystkich zaangażowanych stron – grup interesu. Szukanie porozumienia odbywać się będzie w trakcie 2 lub 3 tur rozmów – konsultacji społecznych, zorganizowanych przez przedstawicieli rządu, z powodu narastających protestów przeciwko wydobywaniu gazu łupkowego.

Ważne jest, by prowadzący w czasie gry, jeżeli będzie taka potrzeba, wspierał pracę grup w trakcie ich przygotowywania się do kolejnych tur obrad.

Przebieg gry:

- podzielenie uczestników gry na zespoły (grupy interesu) liczące od 1 do 3 osób – **5 min**;
- każda grupa zapoznaje się z własną rolą i przygotowuje się do spotkania w Ministerstwie Gospodarki zorganizowanego przez przedstawicieli rządu – **10 min**;
- spotkanie w Ministerstwie Gospodarki (jeśli spotkanie utknie w martwym punkcie, w kolejnych wypowiedziach powtarzać się będą te same argumenty i nie zmierzają one do wypracowania wspólnego rozwiązania, to warto zrobić przerwę w rozmowach i zaproponować kolejne spotkanie) – **15–20 min**;
- rozdanie każdej grupie identycznego zestawu wycinków prasowych dotyczących wydobycia gazu z łupków w Polsce (artykuły powinny pokazywać różne aspekty problemu, mogą np. dotyczyć regionu, którego mieszkańcami są uczestnicy gry) – ten etap gry jest opcjonalny, wręczenie artykułów może podnieść merytoryczny poziom dyskusji, szczególnie w grupie uczestników, którzy nie mają szerokiej wiedzy o problematyce wydobycia gazu łupkowego; decyzję o rozdaniu pakietu artykułów podejmuje osoba prowadząca grę – **5 min**;

- przygotowanie się każdej z grup – **10–15min**, i kolejna runda rozmów – **10–20 min** (w trakcie gry można w sumie zaplanować 2 lub 3 spotkania – rundy rozmów);
- podsumowanie, omówienie wyników gry – **20–30 min**.

Omówienie

Wynikiem gry może być wypracowanie wspólnego rozwiązania lub też brak takiego porozumienia. Niezależnie od wyniku gry, warto uczestnikom postawić pytania odnośnie **komunikacji i współpracy** w trakcie spotkań w Ministerstwie Gospodarki:

- *Co pomagało w szukaniu wspólnego rozwiązania? Co umożliwiło znalezienie wspólnego rozwiązania? (Jakie wypowiedzi i zachowania?)*
- *Co przeszkadzało w szukaniu wspólnego rozwiązania? Co uniemożliwiło porozumienie? Dlaczego szukanie wspólnych rozwiązań jest trudne?*
- *Jakie emocje towarzyszyły im w trakcie rozmów?*

Gra symulacyjna oparta o negocjacje i rozbieżne interesy często budzi silne emocje. Podsumowując grę warto zadbać o to, żeby ewentualne negatywne emocje nie pozostały w uczestnikach po zakończeniu zajęć. Dobrym pomysłem jest to, żeby już w trakcie omówienia uczestnicy wyszli z ról, które odgrywali w trakcie gry – warto, żeby nie siedzieli oni w zespołach, których byli członkami w czasie symulacji oraz żeby zwracali się do siebie, jako do konkretnych osób, a nie przedstawicieli rządu, koncernów paliwowych czy ekologów. Dobrą praktyką jest też danie uczestnikom możliwości opowiedzenia o uczuciach, które wyzwoliła w nich gra.

Podsumowując grę warto też pamiętać o tym, by komentując to, co się działo w trakcie spotkań w Ministerstwie Gospodarki, oceniać konkretne zachowania, a nie osoby, które je przejawiały (gra symulacyjna rządzi się swoimi prawami i w trakcie odgrywania ról niektóre osoby mogą zachowywać się zupełnie inaczej niż robią to w rzeczywistości).

Proponowana struktura omówienia gry:

1. Wyjście z ról. (Poproszenie uczestników gry, żeby się rozsiedli – to znaczy nie siedzieli już w zespołach, których byli członkami w trakcie gry oraz żeby wyszli z ról i zaczęli patrzeć na grę z szerszej perspektywy.)
2. Podzielenie się emocjami. (Zapytanie uczestników o to, jakie odczucia i emocje wzbudziła w nich gra.)
3. Omówienie wyników gry. (Zapytanie uczestników, czy udało się wypracować porozumienie, satysfakcjonujące dla wszystkich stron konfliktu, czy każda grupa zrealizowała swoje cele. Postawienie pytań o to, co pomagało, a co przeszkadzało w dojściu do porozumienia – poproszenie o wskazanie konkretnych zachowań czy wypowiedzi.)
4. Szukanie alternatywnych rozwiązań konfliktu. (Jeżeli nie udało się wypracować porozumienia, to warto zapytać uczestników gry, jakie mają pomysły na skuteczne rozwiązanie tej trudnej sytuacji.)

Rekwizyty

- karty ról dla graczy
- dodatkowo: karty z nazwami zespołów do postawienia na stole obrad

Załączniki

1. Karty ról dla poszczególnych zespołów
2. Wycinki prasowe dotyczące gazu łupkowego

ŁUPKI SZANSĄ NA WZROST INWESTYCJI W POLSCE

Nasz kraj należy do grupy państw z najniższym ryzykiem politycznym, co może skusić kapitał. Pomóc nam mogą korzystne regulacje dotyczące wydobywania gazu łupkowego. Firmy obawiają się jednak obostrzeń związanych z ochroną środowiska (...)

Z ujawnionego w kwietniu ubiegłego roku raportu amerykańskiej Agencji ds. Energii (EIA) wynika, że nasz kraj może mieć 5,3 bln metrów sześciennych możliwego do eksploatacji gazu łupkowego, czyli najwięcej ze wszystkich państw europejskich. W efekcie Polska ma szansę stać się w pełni niezależnym krajem pod względem dostaw błękitnego paliwa, którego rocznie zużywamy ponad 14 mld metrów sześciennych. Co więcej, może zostać istotnym eksporterem gazu do innych państw europejskich. (...) Z inwestorskiego punktu widzenia eksploatacja polskich złóż gazu łupkowego jest jednak związana z ryzykiem. Polska jest krajem, na obszarze którego znajdują się unikalne rezerwy roślin i zwierząt. W tej sytuacji eksploatacja gazu łupkowego w Polsce może stworzyć

zagrożenie pogorszenia reputacji firm. Inwestorzy mogą również znaleźć się w sytuacji, w której będą działali niezgodnie z przepisami UE dotyczącymi eksploatacji złóż gazu. Jako kontrowersyjna postrzegana jest także ustawa sankcjonująca wykupywanie gruntów, na których firmy chcą dokonywać wierceń. Źródło: T. Furman, D. Walewska, RP.pl.

**5,3 bln m³ gazu
14 mld m³ rocznie**

Stężyca: Protestują przeciw wydobywaniu gazu łupkowego

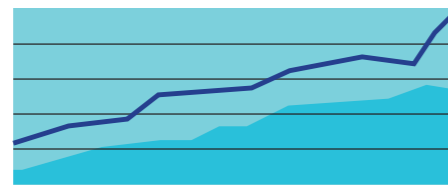
Podziwianie zdegradowanego środowiska, degustacja zatrutej wody, kąpiele w skażonych jeziorach i łowienie śniętych ryb oraz zwiedzanie opuszczonych domostw – taką karykaturalną wizję turystycznych walorów Kaszub po eksploatacji gazu łupkowego roztaczają protestujący przeciw wydobywaniu surowca w gminach Stężyca i Sulęcyno. W sobotę zorganizowali drugie spotkanie, tym razem w Stężycy. Stawili się na nim ponad sto osób, głównie właściciele domków letniskowych... Zebrani byli oburzeni, że zostali pozostawieni samym sobie. Mówili, że prosili o pomoc parlamentarzystów i organizacje ekologiczne, ale nikt nie chce angażować się w spór. – Udało się obronić Dolinę Rospudy, czemu teraz nikt nie reaguje? – zapytał ktoś z sali. – Dlatego, że

wszyscy już liczą dolary z gazu – usłyszał z tłumu. Protestujący czują się też lekceważeni przez lokalne władze. Protestujący obawiają się nowego prawa górniczego, które zacznie obowiązywać w 2012 r. – Firmy z koncesją nie będą musiały kupować ani dzierżawić działek, bo daje im się prawo do wydobywania gazu bez zgody właścicieli ziemi i prawo do ich wydziedziczenia – referował przepisy ustawy jeden z uczestników. (...) Mieszkańcy i letnicy z gmin Sulęcyno i Stężyca jako pierwsi powiedzieli „nie” wydobywaniu gazu łupkowego na Kaszubach przeświadczeni, iż zdegradowane środowisko. Wstrzymali badania sejsmiczne na polach, ale geolodzy zaczęli prowadzić je na drogach publicznych. Źródło: B. Cirocki, Dziennik Bałtycki

EKWADOR: PRZEGRANA KORPORACJI CHEVRON

Po 17 latach procesu sądy ekwadorskie uznały Chevron (drugą co do wielkości korporację naftową w USA) winną zanieczyszczenia środowiska na masową skalę. (...) Pozew wniesiony był w imieniu ponad 30 tysięcy rdzennych mieszkańców regionu. Od prawie czterech dekad zmagają się oni z dziesiątkującymi ich chorobami, skażoną wodą, ziemią nienadającą się do uprawy. Według przewidywań ryzyko zachorowań

na raka nękać będzie ekwadorskich Indian przez następne dziesięciolecia. Źródło: D.Moen, Lewica.pl.

Francja blokuje odwierty szczelinowe

Francuski parlament przegłosował odrzucenie metody odwiertów szczelinowych (które polega na tłoczeniu w skały setek tysięcy ton wody wzbogaconej o składniki chemiczne). To najpopularniejsza metoda pozyskiwania gazu łupkowego, ale i wzbudzająca najwięcej kontrowersji Wg opinii ekspertów jest to metoda szczególnie groźna dla środowiska. Ustawa zabrania tego rodzaju odwiertów ale nie zabrania całkowicie samego wydobywania. Została przygotowana przez francuską partię rządzącą po kilkumiesięcznych protestach organizacji zajmujących się środowiskiem, które uważają, że wydobywanie grozi czystości wód gruntowych. (...) Francja została pierwszym krajem, który sprzeciwił się oficjalnie kontrowersyjnym praktykom związanym z metodą wydobywania gazu. (...) Francuska minister środowiska Nathalie Kosciusko-Morizet jest zupełnie przeciwna odwiertom. „Jestem przeciwna odwiertom szczelinowym. Widzieliśmy, co wynikało z tego w Stanach Zjednoczonych. To zagrożenie dla wód w takim zakresie, że się tego nie podejmujemy.” Źródło: <http://www.businessinsider.com/france-bans-fracking-2011-5#ixzz1oLoNOYyN>

Nie dla propagandy!

MŚ STAWIA NA RZETELNĄ INFORMACJĘ NA TEMAT GAZU ŁUPKOWEGO I PRZEDSTAWIA STANOWISKO W SPRAWIE FILMU „GASLAND – KRAJ GAZEM PŁYNĄCY”

Polska jest przygotowana do tego, aby w pełni kontrolować proces poszukiwania, a w przyszłości ewentualnego wydobywania gazu z łupków i może on być w naszym kraju bezpiecznie realizowany – mamy bowiem skuteczne prawo środowiskowe, podejmujemy systemowe działania i posiadamy sprawne instytucje kontrolne, które czuwają nad stanem środowiska, np. w kwestii gospodarki wodnej czy ocen oddziaływania przedsięwzięć na poszczególne elementy środowiska. Odnosząc się do podjętej w filmie kwestii szczelinowania hydraulicznego informujemy, że wstępne analizy prze-

prowadzone w zakresie zużycia wody dla obszaru potencjalnej produkcji gazu łupkowego w Polsce wskazują, że pobór wody do procesu szczelinowania (w przypadku korzystania z wód pitnych) nie wpłynie znacząco na bilans gospodarowania wodami. Gaz ziemny to najczystsze ekologicznie źródło energii spośród paliw kopalnych. Cechuje go niska (w porównaniu z węglem kamiennym i brunatnym) emisja gazów cieplarnianych (porównanie wskaźników emisji dwutlenku węgla ze spalania paliw kopalnych stosowanych w krajowej inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych). Źródło: MOS.gov.pl

CHEVRON: W 2012 R. NOWE ODWIERTY W POSZUKIWANIU GAZU ŁUPKOWEGO W POLSCE

Spółka Chevron niedługo zakończy wiercenie w poszukiwaniu gazu łupkowego w Horodysku w gminie Leśniowice, w województwie lubelskim chce też wykonać kolejne trzy odwierty w tym roku. – W marcu planujemy rozpoczęcie wierceń w Andrzejowie w gminie Godziszów. Jest jeszcze zbyt wcześnie, aby komentować nasze plany inwestycyjne. Przede wszystkim musimy pobrać i wykonać badania skał łupkowych, przeprowadzić dal-

sze testy geofizyczne, by ocenić, jaki jest potencjał naszych obszarów koncesyjnych pod kątem eksploatacji złóż gazu ze skał łupkowych. (...) W kwietniu amerykańska Agencja ds. Energii (EIA) poinformowała, że Polska ma 5,3 bln metrów sześciennych możliwości do eksploatacji gazu łupkowego. Ta ilość gazu – podkreśliła Agencja – powinna zaspokoić zapotrzebowanie Polski na gaz przez najbliższe 300 lat. Źródło: wyborcza.biz

„PB”: Poszukiwania gazu łupkowego niezgodne z unijną dyrektywą?

Nasz kraj należy do grupy państw z najniższym ryzykiem politycznym, co może skusić kapitał. Pomóc nam mogą korzystne regulacje dotyczące wydobywania gazu łupkowego. Firmy obawiają się jednak obostrzeń związanych z ochroną środowiska (...)

„Puls Biznesu” informuje, że Komisja Europejska ma podstawy, by zakwestionować polskie regulacje prawne w zakresie prawa górniczego, co może zablokować poszukiwania gazu łupkowego. Obowiązujące od 1 stycznia prawo nie uwzględnia niektórych zasad unijnej dyrektywy węglowodorowej. Wymaga ona, by koncesje dotyczące poszukiwania i wydobywania węglowodorów, między innymi gazu łupkowego, udzielane były w ramach przetargów. W 2008 roku Komisja Europejska wszczęła postępowanie przeciw Polsce

dotyczące braku implementacji prawa geologicznego i górniczego, sprawa cały czas trwa, a rząd będzie musiał się mocno zaangażować w obronę swojego stanowiska przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. A Trybunał, formalnie niezależny, nie jest pozbawiony wpływu politycznych. „Wiadomo, że Niemcom, Francji i Rosji nie zależy na tym, by w Polsce wydobywanie gazu z łupków się rozwinęło” – mówi gazecie adwokat Mikołaj G. Goss, z kancelarii reprezentującej firmę wydobywcze. Źródło: wyborcza.biz

SULĘCZYNO. FRANCUSKIE OSTRZEŻENIE PRZED ŁUPKAMI

Gromkimi brawami mieszkańcy Sulęcyna i letnicy posiadający działki w tym rejonie nagrodzili prelekcję Elisabeth Bourgue, prezes francuskiego stowarzyszenia ekologicznego No Fracking France, która przyjechała na Kaszuby opowiedzieć o negatywnych dla środowiska skutkach wydobywania gazu łupkowego metodą szczelinowania. – Ważne, byście zareagowali, domagając się informacji i szczegółowych analiz, póki nie będzie za późno – przekonywała. Na samym wstępie gość spotkania zapewniła, że nie jest ekologiczną ekstremistką, ale tzw. szczelinowanie, które wykorzystywane jest przy wydobywaniu gazu łupkowego budzi uzasadnione wątpliwości. Uzasadnione z tego względu, że potwierdzone wynikami przeprowadzonych przy odwiertach w Kanadzie badań naukowych. (...) – Zagrożone są przede wszystkim woda i powietrze, głównie za sprawą wykorzystywanych przez firmy wydobywcze chemikaliów, tworzących toksyczne i rakotwórcze związki oraz kwasy – mówiła Francuzka. – Część metanu przedostaje się przez sam szyb, także po jego późniejszym zacementowaniu. Spora część paruje natomiast wraz z odpompowaną po szczelinowaniu i składowaną w prowizorycznych, otwartych zbiornikach wodą. Nie ma w tej chwili skutecznego sposobu na jej oczyszczenie. Źródło: B. Gruba, <http://koscierski.info>

Przedstawiciele Rządu

Jesteście przedstawicielami polskiego rządu. Na terenie Polski odkryto złoża gazu ziemnego w skałach łupkowych. **Wydobycie tego gazu może być źródłem rozwoju gospodarczego i zwiększyć dochody państwa** poprzez opodatkowanie eksploatacji tych złóż, co ma duże znaczenie w sytuacji stałego deficytu budżetowego finansów publicznych. Jest to również wasz **pomysł na utrzymanie dobrej kondycji gospodarczej kraju w czasie światowego kryzysu**.

Za wydobyciem gazu z łupków przemawiają też argumenty polityczne, ponieważ **eksploatacja odkrytych złóż stwarza szansę na uniezależnienie się od dostaw gazu z Rosji**, co wzmocni bezpieczeństwo energetyczne Polski.

Dlatego priorytetem rządu jest jak najszybsze rozpoczęcie wydobycia gazu łupkowego. Ministerstwo Środowiska wydało wielu polskim i zagranicznym firmom koncesje na poszukiwanie gazu, które obejmują znaczną powierzchnię kraju. Najwięcej koncesji dostały amerykańskie koncerny paliwowe (i spółki z nimi powiązane), które posiadają technologię potrzebną do wydobywania gazu metodą szczelinowania hydraulicznego.

Rozpoczęte poszukiwania złóż gazu łupkowego zaczęły jednak napotykać na różne przeszkody związane z protestami lokalnych mieszkańców oraz ogólnopolskich organizacji ekologicznych, obawiających się, że stosowana przy wydobyciu gazu metoda szczelinowania hydraulicznego spowoduje zanieczyszczenie wody i gleby toksycznymi substancjami chemicznymi dodawanymi do płynu szczelinującego. **Dla was liczy się głos mieszkańców i opinii publicznej, bo przecież to wasi wyborcy.**

Obawiacie się, że protesty te mogą utrudnić czy nawet wstrzymać wydobycie gazu z łupków. Dlatego postanowiliście zorganizować spotkania – konsultacje społeczne, w trakcie których mają zostać wyjaśnione wszystkie wątpliwości.

Liczyacie na to, że konsultacje będą sposobem na zakończenie protestów i umożliwienie kontynuacji poszukiwań złóż gazu. Na spotkania zostali zaproszeni przedstawiciele koncernów naftowych poszukujących złóż gazu, reprezentanci samorządów lokalnych i mieszkańców terenów, na których prowadzone są poszukiwania oraz ogólnopolskie organizacje ekologiczne. Wyznaczcie ze swojego grona przewodniczącego zebrania lub przewodniczących, którzy będą się zmieniali i prowadzili kolejne tury spotkań. Jako gospodarze spotkania decydujecie o kolejności zabierania głosu przez przedstawicieli poszczególnych grup.

Wasze cele:

- ☉ rozwój gospodarczy kraju i wzrost dochodów państwa z podatków od gazu,
- ☉ zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Polski (uniezależnienie od dostaw z Rosji),
- ☉ pozytywna ocena pracy rządu przez obywateli, co umożliwi wygranie kolejnych wyborów.

Przedstawiciele Koncernów Gazowych

Jesteście reprezentantami koncernów gazowych, które otrzymały koncesje na poszukiwania złóż gazu łupkowego w Polsce.

Wasze firmy zainwestowały spore kwoty pieniędzy w uruchomienie poszukiwań, a tymczasem zaczęły pojawiać się problemy w postaci protestów lokalnych mieszkańców i ogólnopolskich organizacji ekologicznych przeciwko wydobywaniu gazu łupkowego metodą szczelinowania hydraulicznego.

Dziwi was, że przy **możliwości czerpania dużych zysków finansowych z wydobycia** pojawiła się jakaś opozycja. W waszej opinii wydobycie gazu z łupków to szansa dla mieszkańców, bo tereny na których znajdują się złoża gazu są bardzo biedne. Dzięki inwestycji w eksploatację gazu, mieszkańcy **znajdą pracę na obszarze wydobyczym** – dodatkowo, przystępuje im **odszkodowanie za ziemię**, na której będą prowadzone odwierty.

Kolejnym kryterium sukcesu tego przedsięwzięcia może się okazać **współpraca z polskim rządem, który rozumie korzyści ekonomiczne związane z wydobyciem i może to przekuć na sukces i dobrobyt całego kraju oraz jego mieszkańców.**

Właśnie zostaliście zaproszeni przez przedstawicieli rządu na serię spotkań, w których będą uczestniczyć również przeciwnicy poszukiwania i wydobywania gazu z łupków. Waszym celem jest przekonanie oponentów, że metoda szczelinowania hydraulicznego jest bezpieczna dla środowiska i zdrowia mieszkańców, a wydobycie gazu z łupków przyniesie wszystkim korzyści finansowe. Protestujący obawiają się zanieczyszczenia wody i gleby toksycznymi substancjami chemicznymi dodawanymi do płynu szczelinującego oraz zniszczenia krajobrazu w wyniku procesów wydobywczych. Protesty spowodowały, że zaczęliście napotykać też trudności we współpracy z samorządami lokalnymi.

Dla waszych firm kontynuacja poszukiwań złóż gazu ma priorytetowe znaczenie, dlatego **dysonujecie znacznymi środkami finansowymi na promowanie działalności waszych firm w Polsce**, które możecie przeznaczyć na **inwestycje na rzecz mieszkańców terenów, na których prowadzone są poszukiwania złóż gazu, np. wyposażenie nowej pracowni komputerowej w lokalnej szkole.**

Trudnością, którą możecie napotkać w trakcie rozmów, jest to, że w ostatnim czasie zostały opublikowane raporty z niezależnych badań, wskazujące na potencjonalne zagrożenia środowiskowe związane z wydobywaniem gazu łupkowego.

Jednak dla was **wyniki finansowe w postaci zysków z tego przedsięwzięcia są tak wysokie, że przeważają szalę na korzyść inwestycji. Zresztą ewentualne koszty środowiskowe można ponieść w ramach funduszu rewitalizacyjnego, który chcecie by utworzył rząd.**

Wasze cele:

- ☉ czerpanie zysków finansowych z wydobycia gazu łupkowego,
- ☉ zwrot poniesionych już kosztów inwestycji.

Przedstawiciele Samorządów Lokalnych

Jesteście reprezentantami samorządów lokalnych (gmin) z terenów, na których prowadzone lub planowane są poszukiwania złóż gazu z łupków.

Planowane wydobywanie gazu niesie ze sobą zarówno szansę na rozwój waszych gmin, jak i różne potencjalne zagrożenia.

Z jednej strony **eksploatacja złóż gazu może stworzyć nowe miejsca pracy i być źródłem dodatkowych wpływów z podatków**. Z drugiej jednak strony, niesie **poważne zagrożenia dla środowiska i zdrowia lokalnych mieszkańców**, związane z ryzykiem zanieczyszczenia wody i gleby przy wydobyciu gazu metodą szczelinowania hydraulicznego oraz **hałasem związanym z wierceniami** i przejazdem ciężkiego sprzętu wydobywczego.

Istnieje ryzyko, że **zamiast dodatkowych dochodów z podatków, pojawią się dodatkowe koszty, w postaci zniszczonych dróg lokalnych oraz zniszczonego krajobrazu, co ma szczególne znaczenie dla przedstawicieli urokliwych przyrodniczo gmin żyjących z turystyki**. Turystyka jest obecnie głównym źródłem dochodu mieszkańców, dzięki bogatym walorom przyrodniczym i krajobrazowym waszych regionów.

W waszych gminach zaczęły się też pojawiać protesty mieszkańców, którzy obawiają się zagrożeń związanych z wydobywaniem gazu łupkowego. **Liczcie się z opinią mieszkańców – przecież to wasi przyszli wyborcy**.

Nie jesteście pewni, co jest dla was bardziej opłacalne – obecne zyski z turystyki czy przyszłe z wydobywania gazu. Musicie rozważyć wszystkie za i przeciw. Szczególnie ważna jest dla was opinia mieszkańców, ale również rządu.

Właśnie otrzymaliście zaproszenie ze strony rządu do udziału w spotkaniach – konsultacjach społecznych dotyczących poszukiwania i wydobywania gazu z łupków. Na tym spotkaniu macie nadzieję dowiedzieć się więcej i wyjaśnić dręczące was wątpliwości.

Wasze cele:

- ⊕ **zadbanie o właściwy rozwój gminy,**
- ⊕ **zadbanie o interesy i zadowolenie mieszkańców,**
- ⊕ **utrzymanie zainteresowania waszym regionem i jego promocja w mediach.**

Mieszkańcy Terenów, Na Których Planowane Jest

Wydobywanie Gazu Z Łupków

Jesteście mieszkańcami terenów, na których rozpoczęły się poszukiwania złóż gazu łupkowego. Działalność koncernów naftowych w pobliżu waszych domów budzi niepokój. **Obawiacie się, że próbne odwierty i późniejsze uruchomienie wydobywania gazu metodą szczelinowania hydraulicznego, spowoduje skażenie wód gruntowych i gleby oraz wody pitnej.**

Niepokoi was też to, że **eksploatacja złóż gazu zniszczy piękny krajobraz waszych wsi i będzie powodować ogromny hałas związany z wierceniami i przejazdami ciężkiego sprzętu wydobywczego. Obawiacie się o zdrowie i przyszłość – swoją i swoich dzieci.**

Trzeba podkreślić, że większość z was utrzymuje się z turystyki pośrednio lub bezpośrednio (prowadzi gospodarstwa agroturystyczne, sklepy, inne usługi turystyczne) i zniszczenie krajobrazu oraz świata przyrody w okolicy **spowoduje utratę przez was pracy (dochodów)**, ponieważ turyści przestaną przyjeżdżać.

Warto też dodać, że **niektórzy z was specjalnie przeprowadzili się na wieś z miasta, żeby mieszkać blisko natury, mieć ciszę, czystą wodę i powietrze**, a teraz działalność koncernów naftowych może zniszczyć ten bezpieczny i wyjątkowy świat.

W telewizji ostatnio obejrzeliście film dokumentalny *Gasland*, który **pokazuje skutki wydobywania gazu łupkowego w USA, po 20 latach działania firm wydobywczych**. Jesteście zaszokowani widząc przetworzony krajobraz obszaru wydobywania i to, jak wiele osób wyprowadziło się ze względów zdrowotnych z rejonów wydobywania w ciągu tych lat. Postanowiliście więc wziąć sprawy w swoje ręce.

W takim to momencie otrzymujecie zaproszenie ze strony rządu do udziału w spotkaniach – konsultacjach społecznych dotyczących poszukiwania i wydobywania gazu z łupków w Polsce. Liczyacie na to, że w trakcie tych spotkań otrzymacie gwarancje, że wydobywanie gazu będzie bezpieczne dla środowiska i zdrowia mieszkańców, a także nie zniszczy waszych pięknych miejscowości. Oczekujecie od przedstawicieli rządu wiarygodnych i pewnych informacji oraz definitywnego wyjaśnienia wszystkich wątpliwości.

Wasze cele:

- ⊕ **komfort życia i zdrowie,**
- ⊕ **dobrobyt ekonomiczny i praca,**
- ⊕ **zachowanie piękna przyrody i krajobrazu waszych miejscowości.**

Przedstawiciele Organizacji Ekologicznych

Jesteście reprezentantami koalicji organizacji ekologicznych działających na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju Polski. Bardzo niepokoją was rozpoczęte w naszym kraju poszukiwania złóż gazu łupkowego i planowane wydobywanie go metodą szczelinowania hydraulicznego, **które stanowi poważne zagrożenie dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.** Wasz sprzeciw budzi **postawa rządzących, którzy ignorują aspekty środowiskowe i zdrowotne**, nastawieni są wyłącznie na korzyści ekonomiczne i robią wszystko, żeby ułatwić działalność koncernów gazowych w Polsce.

Dotarł w wasze ręce **raport**, sporządzony przez zagraniczne organizacje, który **ewidentnie wskazuje na szkodliwe skutki tej metody wydobycia dla środowiska i zdrowia ludzi.** Waszą uwagę zwróciło również to, że niewiele krajów posiadających złoża gazu łupkowego decyduje się na jego wydobycie – właśnie z powodu zagrożenia ekologicznego.

Podejmujecie liczne działania, które mają zagwarantować, że ewentualne poszukiwania i wydobycie gazu z łupków nie będą miały negatywnych konsekwencji dla środowiska lub zostaną zatrzymane – m.in. organizujecie kampanie informacyjne i spotykacie się z mieszkańcami terenów, na których rozpoczęły się poszukiwania złóż gazu.

Właśnie zostaliście zaproszeni przez przedstawicieli rządu na serię spotkań – konsultacji społecznych dotyczących wydobywania gazu z łupków, w których będą też uczestniczyć przedstawiciele koncernów naftowych oraz reprezentanci samorządów lokalnych i mieszkańców terenów, na których planowane jest wydobycie gazu.

Chcecie przekonać rząd, żeby wprowadził moratorium – to znaczy wstrzymał poszukiwania i wydobycie gazu łupkowego metodą szczelinowania hydraulicznego – do czasu, aż nie zostaną wyjaśnione wszystkie wątpliwości i będzie pewne, że technologia wydobywania gazu jest neutralna dla środowiska oraz że zostały wprowadzone skuteczne procedury kontroli koncernów paliwowych.

W swoich wystąpieniach możecie odwołać się do następujących argumentów:

- ☉ Wydobywanie gazu metodą szczelinowania hydraulicznego jest niebezpieczne dla środowiska, ponieważ może **spowodować zanieczyszczenie wód gruntowych i podziemnych oraz gleby** toksycznymi substancjami chemicznymi dodawanymi do płynu szczelinującego.
- ☉ **Koncerny gazowe świadomie nie ujawniają wszystkich stosowanych substancji chemicznych, co zwiększa zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi.**
- ☉ **Użyta do szczelinowania skażona woda, jest niebezpiecznym odpadem i wymaga specjalistycznego oczyszczenia.**

Niestety, trudno liczyć na to, że koncerny paliwowe będą rzetelnie wywiązywać się ze swoich obowiązków.

O ich nieodpowiedzialności i nastawieniu na maksymalizację zysków bez względu na koszty środowiskowe i społeczne świadczą liczne i dobrze udokumentowane przypadki skażenia

środowiska w Ameryce Północnej i Południowej, a także pierwszy odkryty przypadek nielegalnego wylewania skażonej wody w żwirowni na terenie gminy Słupsk.

Do szczelinowania hydraulicznego wykorzystywane są ogromne ilości wody, która potem jest nie do odzyskania, co jest szczególnie istotne w Polsce, w której zasoby wody są mocno ograniczone (w przeliczeniu na jednego mieszkańca są jednymi z najniższych w Europie). Istnieje więc poważne ryzyko pojawienia się niedoborów wody w rejonach wydobywania gazu łupkowego.

Wydobywanie gazu łupkowego **spowoduje zniszczenie krajobrazu i środowiska na terenach cennych przyrodniczo.** Zamiast przyczynić się do rozwoju gospodarczego tych terenów, eksploatacja gazu spowoduje upadek bardziej ekologicznych (zrównoważonych) gałęzi przemysłu, związanych z wypoczynkiem i turystyką.

Alternatywą do wydobywania gazu łupkowego w Polsce jest promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE), co również może zapewnić bezpieczeństwo i niezależność energetyczną kraju.

Wasze cele:

- ☉ **ochrona środowiska i zdrowia – zagwarantowanie, że wydobycie gazu łupkowego nie będzie miało negatywnych skutków dla środowiska naturalnego, lub zaprzestanie wydobycia,**
- ☉ **wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej.**